

Mladá fronta a.s.

E15

Nadějný sever Afriky

Češi mohou vsadit v Maroku na stavebnictví a energetiku

TÉMA str. 4-5

Brokerovy špatné časy

Šéf Wood & Co. Jan Sýkora: Pražská burza je pro obchodníky prodělečná

ROZHOVOR str. 12-13

MARTIN ČABAN: EXTREMISTICKÝ CHODNÍK
V DUCHOVĚ

Komentář str. 14

jednou větou

Dodavatelé pro státní rezervy budou soutěžit

Správa státních hmotných rezerv hodlá vyhlašovat tendry na zajišťování strategických zásob potravin, a to na časově omezené období; smlouvy navíc budou veřejné. str. 2

PRE zlevní elektřinu jen u víceletých smluv

Pražská energetika sníží v příštím roce cenu elektřiny v průměru o 2,5 procenta; budou však z toho profitovat jen zákazníci se smlouvami, které fixují cenu proudu na období zpravidla dvou let. str. 6

Technologické akcie se začínají přehřívát

Zámořský technologický index Nasdaq Composite vstupuje do rizikových vod; poprvé po patnácti letech se totiž schystá otestovat předkrizovou metu pěti tisíc bodů. str. 8

E15 iPhone iPad
Kindle Windows Phone 7
Windows 8 aplikace

STŘEDOEVROPSKÉ AKCIE

▲ PX (CZ)	988	0,69 %
▲ ATX (AT)	2 293	0,10 %
▲ BUX (HU)	17 607	1,41 %
▲ DAX (DE)	9 843	0,77 %
▼ WIG20 (PL)	2 410	-0,02 %

KURZY ČNB • str. 8

↑ CZK/EUR
27,585
0,005 Kč

↑ CZK/USD
22,203
0,029 Kč

Hyundai chce v Česku vyrábět více aut

Daniel Novák | Praha

Korejská automobilka Hyundai bude ve slezských Nošovicích možná už brzy vyrábět téměř o pětinu aut více než dosud. Korejci plánují zvýšení výrobní kapacity závodu na 350 tisíc vozidel ročně. Firma si kvůli větší produkci již sehnala potřebná razítka. Záměru

dalo v ekologickém posudku zelenou ministerstvo životního prostředí a povolení vydal i Moravskoslezský kraj.

Hyundai potřebovala od krajského úřadu hlavně změnu integrovaného povolení, které vyšší výrobu umožní. Automobilka totiž při povolování provozu počítala s kapacitou 300 tisíc aut ročně. Tu však již překračuje. Letos firma

počítá s produkcí více než 310 tisíc vozů, uvedly podnikové odbory s odvoláním na vedení podniku. „Integrované povolení pro zvýšení produkce je opatřením, které nám umožní vyrábět více než stávajících 300 tisíc aut ročně bez toho, že bychom se ocitli mimo rámec schválené kapacity. Nejedná se tedy o stabilní navýšení výroby na 350 tisíc aut každý rok, ale

o vytvoření prostoru pro okamžitý nárůst podle aktuální poptávky na trhu,“ sdělil mluvčí automobilky Petr Vaněk.

Na větší produkci v Nošovicích se připravují i dodavatelé z okolí automobilky. O schválení vyšší kapacity požádal nedávno výrobce autosedaček Dymos, který patří do skupiny Hyundai a vyrábí hned vedle automobilky. BYZNYS str. 6

Americká noc.

Rozhodnutí soudní poroty neobvinil policistu, který zastřelil v srpnu na předměstí amerického St. Louis černošského mladíka, oživilo rasové nepokoje. Ve Fergusonu hořely budovy i policejní auta. A protesty zasáhly i další americká města jako například Seattle ve státě Washington (na snímku).

ZAHRANIČÍ str. 11

Foto Reuters

Ředitelům rostou mzdy rychleji než ostatním

Jaroslav Bukovský | Praha

Rozdíly v růstu příjmů mezi top manažery a jejich podřízenými se v Česku prohlubují. Zatímco mzdový průměr se letos v případě řadových zaměstnanců zvedl zhruba o dvě procenta, odměny v nejvyšších patrech rostly včetně bonusů třikrát

rychleji. Vyplývá to z analýzy výzkumné společnosti Pederesen & Partners. Český top manažerský standard činí 304 tisíc korun hrubého měsíčně.

Příjmy firemních top rostou ještě rychleji než loni. Tehdy manažerské výplatnice nabobtnaly o necelých pět procent. I tak zvoní zlaté éře

manažerských příjmů hrana. Stále méně majitelů českých firem je totiž vyplácí pevnou mzdou. Zatímco ještě před dvěma lety pobíralo fixní základ šest z deseti manažerů, ke konci loňského roku už to byl podle poradců Deloitte sotva každý čtvrtý. „Přesun z fixní složky do bonusů závislých na výko-

nu je dnes hlavním trendem v manažerském odměňování. Do budoucna očekáváme rostoucí podíl nepeněžní složky benefitů, která byla krizí trochu utlumena,“ uvádí Daniel Soukup z PwC. I tak zatím bonusy tvoří zhruba pouhou čtvrtinu manažerských výplatnic.

BYZNYS str. 7

zápisník Zdeňka Pečeného

Nedostatek nápadů

Pátek začíná v pondělí. Ne, nezbláznil jsem se. Řeč je o takzvaném černém pátku, tedy pátku, který následuje po americkém Dni děkuvzdání. Letos je to 28. listopadu. Že by nás to nemělo zajímat? To nemělo, ale černý pátek se pomalu vkrádá do českého prostředí. Problémem je, že čeští obchodníci trpí nedostatkem invence, rádi ale převezmou jakékoli nesmyslné svátky, za které se dá schovat zvýšení prodejů. Na co vlastně vymyšlet něco, co už někdo vymyslel? Sice v jiném kulturním prostředí v návaznosti na nám nic neříkající svátky, ale nešf. Všichni asi stejně chtějí být jako Američané. Na slevový den či týden u výročí upálení Jana Husa či vzniku Československa by Češi neslyšeli. Brzy možná budeme mít výprodeje

a slevy na den Martina Luthera Kinga nebo den českého ne. S majitelem drůbežárny ve vládě je jen otázkou času, kdy dojde na povinné slavení Dne děkuvzdání, aby se zvedly prodejce krocanů a krůt.

I banku můžete mít rádi, aby také ne, když na ní můžete vydělat. Namísto věčného brblání o vysokých poplatcích, které banky jinde na světě nemají – což je stejně lež – stačí finální domy obejít a zjistit, kde se dá co dostat zdarma. Zoufalost bank dosáhla nového vrcholu. Některé z nich už lákají k založení účtu finanční odměnou nebo peníze vyplátí za přivedení nového klienta, přičemž tratit nebude ani on(a). Jinde se zase rozdávají smartphony či dokonce tablety. Ano, nestojí za moc, ale za nějakou tisícovku se dáji prodat. Před Vánoci se to hodí, zvláště když je rozdávají nenáviděné banky. Ale kdo že tu srandu nakonec zaplatí?

protagonisté dne

CHOI DONGWOO
šéf Hyundai ČR

Korejská automobilka chce v Nošovicích zvýšit výrobní kapacity na 350 tisíc aut ročně, tedy téměř o pětinu. Záměr už schválilo ministerstvo životního prostředí i Moravskoslezský kraj. **str. 1 a 6**

PAVEL ŠVAGR
předseda SSHR

Správa státních hmotných rezerv už nechce, aby zásoby potravin spravovaly veřejnosti neznámé firmy na základě „nekonečných“ smluv. Tendry bude vyhlašovat na určité období a smlouvy zveřejňovat. **str. 2**

JAY NIXON
guvernér státu Missouri

Opět řeší nepokoje ve Fergusonu. Tamní bezpečnostní složky přitom mají v živé paměti kritiku svého postupu v létě. Současně jsou pod tlakem obyvatele, aby ochránily jejich majetek. **str. 11**

Foto: ČTK

Stát odtajní smlouvy o hm otných rezervách

V minulosti nastávaly excesy, kdy firma měla smlouvu třeba i dvacet let bez nového tendru

STÁTNÍ SPRÁVA

Dušan Kůtner | Praha

Správa státních hmotných rezerv se chce do budoucna vyhnout situacím, kdy státní zásoby potravin a dalších spravují veřejnosti neznámé firmy na základě „nekonečných“ smluv bez toho, že by znovu prošly veřejnou soutěží. Nejenže začne správa vyhlašovat tendry na ochraňování rezerv na časově omezené období, ale navíc bude nové smlouvy zveřejňovat.

„Nové vedení správy nyní jedná se všemi současnými ochraňovateli o dodatku. Ten by umožnil zveřejnění i těchto smluv, které byly uzavře-

davek na zveřejnění zahrnut automaticky,“ dodal. Zároveň se už tyto smlouvy nebudou uzavírat na dobu neurčitou. Správa chce uzavírat

Smlouvy na ochraňování už nebudou uzavírány na dobu neurčitou, ale na dva až tři roky s opcí. Poté správa vypíše tendry nové, v nichž ověří výhodnost ceny podle trhu

ny ještě za bývalého vedení,“ uvedl předseda Správy státních hmotných rezerv Pavel Švagr. „U nově uzavíraných smluv na ochraňování bude poža-

smlouvy jen na dva až tři roky s opcí. Potom opět zakázku vypíše a vybere nového či starého vítěze. „Tím se ověří výhodnost nabízené ceny přímo

OECD zdvojnásobila letošní odhad růstu ekonomiky v Česku

Paříž | Tuzemská ekonomika ožíví z loňského poklesu výrazně rychleji, než Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) na jaře očekávala. Hrubý domácí produkt se letos zvýší o 2,4 procenta, takže poroste dvojnásobným tempem, než organizace odhadovala v květnu.

OECD také v globálním výhledu vyzvala českou vládu, aby se zaměřila na efektivní utrácení strukturálních evropských fondů, což by mělo posílit růst produktivity a urychlit přiblížení českých příjmů k západoevropské úrovni.

Svět zrychluje

Globální ekonomika bude podle OECD postupně zrychlovat. Tempo růstu by se ze tří procent v minulých dvou letech mělo do roku 2016 dostat téměř na čtyři procenta. Mezi velkými ekonomikami ale zůstanou značné rozdíly a růst budou nadále ohrožovat rizika. Letos OECD čeká globální růst o 3,3 procenta, nepatrně méně oproti odhadu květnové prognózy.

Příští rok se má růst ekonomiky mírně zpomalit na 2,3 procenta, v roce 2016 ale OECD očekává další zrychlení na 2,7 procenta. Po letošním prudkém oživení by měla v příštích dvou letech dál svižně růst soukromá spotřeba, kterou podpoří vyšší zaměstnanost a růst mezd. V silné expanzi budou pokračovat investice. Se zlepšením hospodářské situace v zahraničí by měl ekonomiku dál podporovat i vývoz. Inflace se bude s posilováním ekonomiky a úbytkem nevyužívaných kapacit zvyšovat a v roce 2016 se přiblíží hranici dvou procent. >čtk Více **E15.cz**

Nenapovídá. Česká republika by neměla říkat Ukrajině, jakou si má zvolit budoucnost. V reakci na včerejší prohlášení prezidenta Miloše Zemana, že by Ukrajina neměla vstoupit do NATO, měla by být neutrální a měla by nastat její takzvaná finlandizace, to uvedl ministr zahraničí Lubomír Zaorálek (vpravo). S tím v Praze souhlasil i jeho litevský kolega Linas Linkevičius (vlevo).

Brno povede Vokřál z ANO, Onderka po osmi letech končí

Praha | Zlepšit čerpání evropských dotací a zefektivnit fungování městských firem. To jsou některé z cílů nového brněnského primátora Petra Vokřála (ANO). Hlasovalo pro něj 35 zastupitelů z 55, tedy o čtyři více, než má koalice hnutí Andreje Babiše, Žit Brno, KDU-ČSL a Strany zelených. Ta vystřídala vládnoucí garnituru ČSSD a ODS, po osmi letech v čele moravské metropole skončil socialista Roman Onderka.

„Chtěl bych v očích všech Brňáků vrátit důvěru v politiku. Je pro mne nemyšlitelné, abych potkával na ulici lidi, kteří se mě ptají, proč vstupují do něčeho tak špinavého, jako je politika,“ řekl Vokřál. Jako primátor bude mít na starosti mezinárodní spolupráci a bezpečnost.

První náměstkyní Vokřála se stala lidovkyně Klára Liptáková zodpovědná za správu majetku a školství. Druhým náměstkem byl zvolen Richard Mrázek (ANO), v gesci má dopravu, investice a čerpání peněz z evropských fondů. Třetím náměstkem pro kulturu, sociální oblast a zdravotnictví je Matěj Hollan (Žit Brno). Rozvoj města s územním plánováním a životním prostředím bude řídit Martin Ander (SZ), který už byl náměstkem

v letech 2006 až 2010. Kromě primátora a náměstků budou v jedenáctičlenné radě tři zastupci ANO, dva lidovci a jeden člen Žit Brno.

Nové vedení má po včerejšku i Děčín, jehož primátorkou byla zvolena Marii Blažková (ANO). Babišovi budou na radnici s Volbou pro město a koalici ODS a hnutí Pro sport a zdraví. I v Děčíně dosud vládnou-

cí ČSSD skončila v opozici. Naopak v Hradci Králové, kde se dohodly na spolupráci Hradecký demokratický klub, sociální demokracie,

TOP 09 a lidovci, obhájil post dosavadní primátor města Zdeněk Fink (HDK). >tt

Do politiky přišel z byznysu

Petr Vokřál (49) už brněnský magistrát poznal, neboť se tam staral o odpadové hospodářství. V roce 1992 tyto zkušenosti využil, když nastoupil do firmy A.S.A., která se zabývá nakládáním s odpady a komunálními službami. V podniku prošel několika pozicemi až po generálního ředitele pro ČR a jednatele A.S.A. International. V letech 2009 až 2013 působil jako předseda představenstva holdingu. Jednatelům a šéfem české pobočky byl i v letech 2007 až 2011. Tehdy se podle rozhodnutí antimonopolního úřadu dopustila spolu s firmami SITA, AVE a van Ganswinkel kartelu při rozdělování zakázek. Dostala za to pokutu 24 milionů korun. >tt, duk

krátce

Šlechtová: Neplníme podmínky čerpání fondů

Česka republika loni z evropských fondů nedočetla dva-náct miliard korun a podmínky Evropské komise pro čerpání peněz plní jen ze třetiny, uvedla na pražském Zofinském fóru ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová. Chybí podle ní hlavně některé zákony, jež se země zavázala přijmout, jako je služební zákon či zákon o posuzování záměrů na životní prostředí.

Demokracii máme tak napul, ukazuje průzkum

Veřejnost je rozdělená v hodnocení demokratických principů. Podle 54 procent lidí se v Česku po roce 1989 podařilo položit základy demokracie, srovná-

telný podíl Čechů ale zastává opačné stanovisko. Ukázal to průzkum agentury STEM. Převládá ovšem názor, že současní politici jsou erudovanější než činitelé před rokem 1989.

V Duchcově kolem koalice dál panuje napětí

V Duchcově, kde uzavřely koalici ČSSD s KSČM a Dělnickou stranou sociální spravedlnosti (DSSS), se konalo ustavující zasedání zastupitelstva. Vedle starosty Zbyňka Šimbery (ČSSD) v něm zasedli tři zástupci DSSS. Vyloučit členy koalice a zrušit duchcovskou buňku odmítlo vedení teplické KSČM včera s koalici v Duchcově nesouhlasilo, situaci chce řešit v polovině prosince. >čtk **NÁZORY** str. 14

Foto: ČTK

Beatles.

Kolekci bust všech čtyř hráčů britské kapely Beatles dokončil pro soukromé rockové muzeum v Basileji sochař Václav Česák z Plzeňska. Už před časem do Švýcarska dodal bustu Johna Lennona a Ringa Starra, začátkem příštího roku tam odveze i „hlavu“ Paula McCartneyho (vlevo) a George Harrisona (v pozadí). Kolekce vznikla podle obalu alba Seržant Pepper.

Mezi české příležitosti v Maroku patří stavebnictví a energetika

Region severní Afriky se v nadcházejících letech může stát jednou z klíčových oblastí pro velké světové ekonomické hráče. Nabízí levnou pracovní sílu, rostoucí ekonomiky a prostor pro investice do dopravní infrastruktury či alternativních zdrojů energie.

Branou do oblasti, stejně jako k dalším zemím kontinentu, je Maroko, jeden z ekonomických lídrů černého světadílu. Podle české velvyslankyně Michaely Froňkové má i velkou výhodu ve stabilním politickém klimatu. Stejně vynívá i aktuální Ibrahim Index of African Governance (IIAG) uveřejněný v listopadovém čísle měsíčníku African Business. Podle něj bylo Maroko v roce 2013 třetí nejstabilnější africkou zemí z hlediska ekonomických příležitostí. Před ním se umístil pouze Mauricius a Jihoafrická republika. Přesto se české firmy v Maroku zatím zabydlují spíše zřídka. „Úspěch zde zaznamenal především Linet, který tady funguje již od roku 2007,“ přibližuje Froňková.

Nejbližší příležitosti pro české exportéry by podle českého ministerstva

zahraničních věcí mohly být v rozvoji infrastruktury a energetice. „Zvláštní potenciál má solární energie. V Maroku svítí slunce kolem tří tisíc hodin ročně, což je zhruba o třicet procent více než ve Španělsku,“ upozorňuje velvyslankyně. Maroko chce podle vlastních odhadů do roku 2020 zvýšit podíl solární energie na 14 procent, odhady hovoří o investici ve výši až devíti miliard dolarů. České ministerstvo zahraničních věcí na svých stránkách upozorňuje i na zájem o zemědělskou techniku.

Úspěch Linetu, výrobce inteligentních lůžek operujícího v mnoha zemích světa i afrického kontinentu, ukazuje nový sektor, v němž by se české firmy v následujících letech mohly v Maghribu prosadit. „Samozřejmě infrastruktura a energetika budou

velmi významné oblasti. Ještě zajímavější by ale mohl být sektor zdravotnictví a takzvaných sociálních služeb,“ říká Ivan Jukl, vrchní ředitel ekonomické sekce ministerstva zahraničních věcí. Podle ministerstva se v příštích pěti letech očekávají investice marockého státu do zdravotnického sektoru v objemu kolem miliardy dolarů.

Maroko chce stavět nová zdravotnická zařízení, rekonstruovat ta stávající a obnovit nemocniční vybavení. „Maročetští partneři projevují zájem o spolupráci s českými firmami se zkušenostmi v tomto oboru,“ stojí na stránkách českého ministerstva zahraničí. „V těchto oblastech mají velký potenciál takzvaná chytrá řešení postavená na výrazných inovacích, která nabízí hned několik českých podniků,“ dodává Jukl a také připomíná Linet, jenž ve spolupráci s dalšími společnostmi vyrábí celé inteligentní nemocniční pokoje na klíč. Je to ideální doklad toho, že inovace

mohou být zbraní proti vysoké neefektivitě, se kterou se snaží bojovat vlády v celé Africe.

České zdravotnictví má navíc v Maroku dobré jméno. „Funguje tu velký sentiment ze šedesátých a sedmdesátých let, kdy zde pracovali například českoslovenští geologové. Platí to i o českých lékařích a sestřách,“ připomíná Froňková. Ta se v minulosti pokoušela například propojit český a marocký tým operující s náročným gama nožem, které jsou v Africe pouze dva a jeden z nich právě v Maroku. Zatím se to ale nedaří.

Podle Froňkové by jedním z důležitých faktorů posílení spolupráce mezi Českou republikou a Marokem bylo zřízení pravidelné letecké linky mezi Prahou a Rabatem. „Původní projekt byl odložen na neurčito, v této chvíli se čeká na zvýšení počtu turistů, ale je to problém slepice a vejce,“ popisuje současný stav velvyslankyně.

stránku připravil
Stanislav Šulc

zahraniční obchod

obchod s ČR

měna

přímé zahraniční investice

největší obchodní partneři

Mladým marockým technologům pomáhá při startu také Microsoft

Jednou z globálních firem, které své plány v Maroku realizují nejpilněji, je Microsoft. Maroko byla první země, kde softwarový gigant spustil svou cloudovou akademii pro start-upy. Vybírá si z mnoha projektů mladých lidí, kteří dokážou využít potenciálu virtuálního světa. Jedním z těch, kteří díky

Microsoftu přišli s převratným řešením užitečným pro celý svět, je i Maročan Tarik Faldi. Přišel s propojením cloudu a elektronického podpisu, které by v budoucnu mohlo značně usnadnit jednání obyčejných Maročanů se státní správou i firmami.

„Jednoduše posbíráme základní údaje z občanky či pasu, vyfotíme biometrické údaje, sejmem otisky prstů a zdigitalizujeme podpis. Všechno to uložíme do cloudu a člověk může téměř všechno zahodit a s úřady bude moci navždy jednat výhradně na základě takto uloženého podpisu. Zcela odpadnou jakékoli pokusy o podvod,“ prozradil deníku E15 Tarik Faldi (na snímku z 5. Světového podnikatelského fóra).

Microsoft, v němž Faldi před lety sám pracoval, se tak podílí na ekonomicky potenciálně velmi zajímavém produktu. Přitom Faldimu nepřispěl žádnou konkrétní finanční částkou. „Poskytli mi především hardware a pak to nejdůležitější, přístup do cloudu,“ dodává šéf společnosti Algo, která se v Maroku snaží pomáhat s elektronizací státní správy.

Foto: E15 Stanislav Šulc 21

A141012257

inzerce

Made in Morocco

Automobilový průmysl, textil, logistika či zemědělská technika. To jsou klíčové sektory, v nichž se Maroku daří získávat investice z Evropy i dalších koutů světa. Do velké míry tak připomíná region střední a východní Evropy v polovině devadesátých let. Díky tomu zde investovalo již několik nadnárodních společností. Například automobilka Renault v Maroku utratila již miliardu eur a ročně zde vyrobí kolem 400 tisíc vozů. To se projevuje také ve vozoparku Maročanů, většina nových vozů v ulicích metropolí jsou právě z proveniencí Renaultu. Nálepku Made in Morocco se chlubí hned několik komponentů pro automobily (světlomety), čímž připomíná nabídku českých společností. Celkový marocký vývoz autoprůmyslu v roce 2013 představoval 2,8 miliardy eur. Maroko se díky úzkým vztahům s Francií také výrazně podílí na výrobě letecké a vesmírné techniky. Z dalších velkých firem zmíníme například technologické giganty Ubisoft či Dell (outsourcing služeb), největší portugalskou zemědělskou společnost Sovenu, výrobce sportovního zboží Decathlon nebo původně německé firmy Siemens a DB Schenker.

Platěte podle spokojenosti!

Přinášíme revoluci do facility služeb. Jako první přicházíme s unikátním Indexem spokojenosti, na základě kterého hodnotíte a platíte náš servis™.

PROCUSYS
www.procusys.cz

Facility Finance Energy Office

PRE zlevní dvouleté smlouvy

Platby za elektřinu se smlouvami na dobu neurčitou zůstanou stejné

ENERGETIKA

Jan Stuchlík | Praha

Pražská energetika (PRE) zlevní pro příští rok silovou elektřinu v průměru o 2,5 procenta. Z poklesu však budou profitovat jen zákazníci se smlouvami, které fixují cenu elektřiny na období zpravidla dvou let. „U smluv na dobu neurčitou, kterou má zhruba čtyřicet procent zákazníků, bude cena silové elektřiny na úrovni letošního roku,“ říká Zdeněk Smetana, ředitel prodeje PRE.

Pro spotřebitele bez fixované ceny přišla PRE s produktem Komfort+Neo, který na dva roky bude garantovat, že elektřina nezdrazí. Zároveň zaručí cenu silové elektřiny

v průměru o 5,5 procenta nižší ve všech tarifech, než je letošní cena u smluv na dobu neurčitou. Stálý plat za odběrné místo bude proti standardnímu ceníku o 10 korun měsíčně nižší, tedy 69 korun. „K vytváření

S podobnou nabídkou přišel už v říjnu ČEZ. Program Garant sníží na dva roky cenu elektřiny při podpisu dvouleté smlouvy o deset procent proti ceně běžného programu Comfort. I ČEZ argumentuje, že

si regulované ceny na příští rok. Podobně vyčkávají i další obchodníci. ERÚ nedávno odhadl, že příští rok by celkové ceny elektřiny mohly klesnout o 2,5 procenta.

„Čekáme na ceníky ostatních dodavatelů, abychom na ně mohli reagovat. Garantujeme, že budeme levnější než dominantní dodavatelé,“ tvrdí Michal Kulig, ředitel Yello. Jeho firma nyní dodává elektřinu na osm tisíc odběrných míst. Smlouvy však už uzavřela s 15 tisíci zákazníky. U poloviny čeká, až jim vyprší stávající smlouva.

Nejvíce se značka Yello daří na severní a jižní Moravě. Přírůstků jejich klientů mají pomoci vykompenzovat případné ztráty pražských zákazníků mateřské PRE.

2,5

procenta. O tolik budou platit za elektřinu méně klienti PRE. ČEZ zlevní ještě více

těchto garantovaných produktů na dobu určitou nás dotlačila konkurence. Navíc lidé už automaticky očekávají, že jim nabídneme smlouvu s dvouletou fixací ceny,“ vysvětluje Pavel Elis, předseda představenstva PRE.

chce domácnosti ochránit před budoucím růstem ceny elektřiny.

Obchodník Yello, který je dcerou PRE působící mimo Prahu, zatím s vyhlášením ceníku čeká, až Energetický regulační úřad (ERÚ) vyhlá-

Hyundai zrychlí dělníkům výrobní linky

Daniel Novák | Praha

Automobilka Hyundai plánuje v Nošovicích zvýšit výrobu. To se uskuteční ve stávajících prostorách, nebudou se stavět nové haly. Zaměstnanci však čeká ostřejší tempo práce. „Zvýšený objem výroby jsme schopni zajistit například zrychlením taktu linky ze současných šedesáti

Kontrola zátěže. Pokud budou po zrychlení linky překročeny pracovní limity, bude automobilka muset přibrat nové dělníky

dělníků. „Pokud překročí limity, budou se muset přijmout noví zaměstnanci,“ uvedl odborář. V automobilce nyní pracuje kolem 3300 lidí.

Již v současnosti firma kvůli vyšší poptávce zavedla několik mimořádných sobotních směn. Podle Kuchaře z odborů je většinou zaměstnanci přivítali, protože si díky nim před Vánoce na výplatě přilepší. V občasníku ale zdůraznil, že přesčas jsou současně dobrovolné a nikdo k nim nemůže být nucený. Právě kvůli mimořádným směnám panovala v roce 2009 v továrně napjatá atmosféra, která vyvrcholila v krátké divoké stávkě.

Foto: E15, Anna Vědrová

66

vozů za den plánuje vyrábět automobilka Hyundai v Nošovicích. Aktuální produkce je šedesát vozů

aut za hodinu na šestašedesát nebo zařazením mimořádných sobotních směn,“ popsal plán mluvčí Hyundai Petr Vaněk. S velkým nábojem nových pracovníků podle něj automobilka nepočítá.

Předseda odborů Kovo v Hyundai Radek Kuchař ale považuje za nutné, aby se po zrychlení linek změřila zátěž

Nejrychleji bohatnou šéfové v IT

Praha | Rozdíl v příjmech špiček domácí firemní exekutivy jsou značné. Podle expertů závisí klíčový údaj na výplatnici především na velikosti firmy, odvětví ekonomiky a samozřejmě i výsledcích firmy. Vůbec nejrychleji podle expertů bohatnou manažeři firem podnikajících v informačních technologiích, opačná situace je v maloobchodu.

Arriva slouží středoevropské firmy

Praha | Nadnárodní dopravní gigant Arriva chce příští rok výrazně zjednodušit model fungování. Součástí plánu je mimo jiné sloučení některých dceřiných firem a jejich zastřešení jedinou matkou. První krok bude patrný už začátkem příštího roku. Arriva počíná prvním lednem spojí dva tradiční středoevropské dopravce Transcentrum Bus a Bosák Bus.

„Původní značky zaniknou. Chceme, aby konečně bylo vidět, že jde o součást Arrivy,“ řekl šéf skupiny pro ČR Daniel Adamka. Bosák Bus obsluhu-

Pokud chce manažer opravdu solidní peníze, podmínkou je působit v hlavním městě. „Zatímco platy top manažerů jsou například ve Vídni v průměru jen zhruba o deset procent vyšší než ve zbytku Rakouska, v Praze jsou oproti ostatním regionům v Česku takřka o třetinu vyšší,“ uvádí Conrad Pramboeck z Pedersen & Partners.

Z mezinárodního srovnání

Proměna dopravní skupiny Arriva bude v České republice pokračovat po celý příští rok. Vznikne holding s řadou dceřiných společností

je především Příbramsko, pro Transcentrum je hlavním teritoriem Mladoboleslavsko. Společnost

manažerských výplatnic plyne, že nejbližší příjmové situaci českých generálních ředitelů mají šéfové firem na Ukrajině, kterým měsíčně přijde na účet jen zhruba o čtyři tisícovky méně. O 15 tisícovek více naopak bere průměrný šéf firmy v sousedním Polsku. S nejmenší odměnou na úrovni 160 tisíc korun se musí v rámci EU spokojit manažeři v Bulharsku. >buk

Dopracovníci v předprodejích bojují o pasažéry do Košic

Praha | Ještě včera stálo na přepážce Leo Expressu na pražském hlavním nádraží upozornění, že jízdenky lze koupit pouze na období do 13. prosince. Kdo plánoval cestu na později, měl smůlu, obvyklý předprodej na tři měsíce dopředu nefungoval. „Čekalo se na uveřejnění nového jízdního řádu, museli

Na trati do Košic bude nejrychlejší Pendolino Českých drah. Cestu dlouhou 705 kilometrů urazí za sedm hodin a 31 minut. Jízdenka je ale dražší než u konkurence

jsme vše zanást do systému,“ uvedla mluvčí firmy Petra Valentová. Nový jízdní řád začne platit čtrnáctého prosince a Leo Express v něm mimo jiné nově nabídne spoje z Prahy do Košic a zpět.

Jízdenka na polovinu prosince vychází ve třídě economy na 479 korun, jako akční cenu uvádí firma 349 korun. Prodej jízdenek zahájila společnost podnikatele Leoše Novotného právě dnes, omezení starým jízdním řádem tak padlo. Prodejní server Leo Expressu ale nevládá odbavit všechny zá-

v pohodlnějším otevřeném prostoru s koženými sedáky stojí ve stejný den 616 korun. Do třetice se do konkurenčního boje o východní Slovensko zapojí i České dráhy se svým pendolínem. Dráhy jízdenky prodávají už od poloviny listopadu. Jejich internetový obchod uvádí cenu jednosměrné jízdenky s místenkou ve druhé třídě 510 korun. Pendolino bude na trase nejrychlejší, cestu dlouhou 705 kilometrů urazí za sedm hodin a 31 minut. >sin Více **E15.cz**

Dušan Kütner | Praha

Největší poskytovatel kabelové televize v Česku, společnost UPC, promítne rozšíření služeb od ledna do cen pro zákazníky. Mimo jiné zaokrouhlí ceny služeb na celé koruny. Maximální zvýšení tak bude činit 4,2 procenta a bude se týkat většiny z 1,18 milionu zákazníků.

„Úprava cen je nezbytný krok k tomu, abychom mohli i nadále zvyšovat kvalitu námi poskytovaných služeb,“ uvedl na dotaz deníku E15 generální ředitel UPC Česká republika Frans-Willem de Kloet.

Firma letos například spustila internetovou videotéku HBO GO a od listopadu pak televizi pro mobilní zařízení s až 63 kanály Horizon Go. „V roce 2015 plánujeme růst investic ještě zrychlit a uvést

na trh platformu Horizon, která se stane novou generací sledování televizního obsahu,“ podotkl.

Česká republika se tak stane teprve pátou zemí v Evropě, kde bude tato služba s vysokou úrovní interaktivity představena. „Dále budeme investovat do modernizace optické sítě a výměny starších modemů a set-top-boxů za nové,“ dodal. UPC tak zřejmě zároveň hodlá vylepšit své hospodaření, které skončilo prohloubením ztráty z předloňských dvou milionů na loňských 84 milionů korun. Firmě také loni klesly tržby o tři procenta na 4,28 miliardy korun. Snížil se i počet zákazníků, a to zhruba o dvě procenta na 1,19 milionu. Ke konci září pak počet zákazníků klesl o další procento na 1,18 milionu.

krátce

EGAP uzavřel smlouvu s Izraelci

Státní pojišťovna garancí EGAP podepsala v Izraeli dohodu o vzájemném zajišťování s úvěrovou pojišťovnou ASHRA. „Dohoda se uplatní v případech, kdy je český nebo izraelský vývozce hlavním dodavatelem vývozního projektu a využívá k jeho realizaci subdodávek vývozců z druhé země. Pokud izraelská společnost získá projekt a přizve české subdodavatele, EGAP pojistí rozsah českých dodávek. A naopak,“ uvedl generální ředitel EGAP Jan Procházka.

Škodě Electric přibývají zakázky

Piževská Škodovka již vyrobila 14 tisíc trolejbusů

a přijala zakázky na stovky dalších. V konsorciu s polským Solarisem například získala kontrakt až na 108 trolejbusů do Budapešti. >nos, čtk

Technologické akcie se začínají přehřívát

Sektor se blíží cenám před explozí bubliny dot.com

INVESTICE

Jaroslav Bukovský | Praha

Globální kapitál vbrzku opráší vzpomínku za jednu z největších burzovních katastrof v historii akciových trhů. Zámorský technologický index Nasdaq Composite totiž vstupuje do rizikových vod. Poprvé po takřka patnácti letech se chystá otestovat metu, která předcházela soumraku investorské iluze jménem dot.com. Na rozdíl od přelomu tisíciletí prý však technologie tentokrát stojí na mnohem pevnějších základech.

Koncem listopadu se Nasdaq Composite dokázal vyšplhat nad svůj průměr z února roku 2000. Tento měsíc byl přítom pro investory do technologií alespoň zdánlivě nejspěšnějším obdobím v historii. V nejvy-

Apple za 700

Tržní hodnota společnosti Apple se vyšplhala na rekordních 700 miliard dolarů. Akcie za poslední rok posílily o 60 procent. Z titulů v indexu S&P 500 je první firmou, která takové hodnoty dosáhla.

patnějším okamžikem před svým pádem pokořil index i hodnotu pěti tisíc bodů. K tomuto absolutnu zbývá benchmark jen několik procent.

„Na přelomu tisíciletí už tradiční finanční ukazatele nedávaly smysl, tak se vymýšlely náhradní, aby ospravedlnily enormní valuace. Dnešní, zhruba o čtvrtinu vyšší ceny akcií oproti celému trhu je možno přijmout jako cenu za

očekávaný vyšší růst,“ uvádí investiční expert ČSOB Aleš Prandstetter.

Propad trhu prý prozatím není na pořadu dne, akcie technologických firem se totiž vzhledem k ziskům, které hráči z oboru generují, obchodují takřka čtyřikrát levněji. „Schopnost těchto firem vydělat skutečné peníze je mnohem vyšší než tenkrát. Rozvoj IT sektoru je širší než tehdy a podpořený mohutnými výdaji firem i retailových zákazníků,“ míní Martin Krajhanzl z České spořitelny.

Akcie táhnou vzhůru i obecné vlivy jako globální uvolněná měnová politika, relativní lác akcí oproti dluhopisům, či solidní vyhlídky zámorské ekonomiky. „Pokud by některý z těchto faktorů opadl, může nás čekat prudký pád akcií, který by byl v technologickém segmentu ještě výraznější,“ dodává Josef Němý z Komerční banky.

Technologická mánie propukla na burzách naplno v roce 1995. Ti z mála hráčů, kterým se podařilo prodat v předvečer pádu trhu, zinkasovali v průměru 500procentní zisky, výděleky z konkrétních akciových titulů se pak počítaly v násobcích. Necelé dva následující roky stačily k tomu, aby celý trh propadl takřka na pětinu předkrizového vrcholu.

Foto Reuters

Růst ekonomiky USA předčil odhady

New York, Washington | Ekonomika Spojených států rostla ve třetím čtvrtletí letošního roku rychleji, než se původně předpokládalo. Tamní ministerstvo obchodu oznámilo, že roční tempo čtvrtletního růstu dosáhlo 3,9 procenta. Ministerstvo tak zpřesnilo svůj rychlý odhad z konce října, podle kterého

ekonomika vykazovala růst o 3,5 procenta. Hospodářský růst ale zpomalil ze 4,6 procenta ve druhém kvartálu.

Revidovaný výsledek je příjemným překvapením pro analytiky oslovené agenturou Reuters, kteří předpokládali, že ministerstvo odhad hospodářského růstu ve třetím čtvrtletí roku zkoriguje ne-

gativním směrem na 3,3 procenta.

Zpřesněné údaje rovněž ukázaly, že podnikatelské i spotřebitelské výdaje ve Spojených státech byly ve třetím čtvrtletí vyšší, než se předpokládalo. Ministerstvo opravilo směřem dolů.

Spotřebitelské výdaje, kte-

Vyhnuła se recesi.

Německá ekonomika ve třetím čtvrtletí stoupla díky silné soukromé spotřebě o 0,1 procenta a těsně se tak vyhnula recesi. Oživení táhla soukromá spotřeba, která se proti předešlému čtvrtletí zvýšila o 0,7 procenta a zaznamenala nejsilnější nárůst za tři roky. Růst podpořil i vývoz, který stoupl o něco rychleji než dovoz a k celkovému růstu přidal 0,2 procentního bodu. Silnou brzdou ale byl propad investic. Z růstu HDP odebral 0,7 procentního bodu.

Menší brokeři zmizí z trhu

Zdeněk Pečený | Praha

S příchodem finanční krize a poklesem objemů obchodů na burzách dopadla na obchodníky s akciemi těžká doba. „Je možné, že řada menších obchodníků bude z trhu buď odcházet, nebo nabízet služby, které jim budou dávat smysl,“ říká v rozhovoru pro deník E15 Jan Sýkora, předseda představenstva Wood & Company.

„Loňský rok byl pro nás velice úspěšný díky řadě dokončených transakcí, především v energetice,“ říká Sýkora. Wood & Company byla ještě v roce 2012 ztrátová, když prodávala dva miliony korun. Loni se ale dostala do zisku 5,6 milionu. „Němčím s blýskáním na lepší časy bych byl trochu opatrný,“ varuje Sýkora.

Většina brokerů v posledních letech chřadne. Například BrokerJet, který patří České spořitelně, loni prodělal 10,5 milionu korun a za první polovinu letoš-

ré se na celkové ekonomické aktivitě ve Spojených státech podílejí více než dvěma třetinami, stouply podle revidovaných údajů o 2,2 procenta. Původně ministerstvo jejich růst odhadovalo na 1,8 procenta. Růst exportu však činil pouze 4,9 procenta namísto původně předpokládaných 7,8 procenta.

re se na celkové ekonomické aktivitě ve Spojených státech podílejí více než dvěma třetinami, stouply podle revidovaných údajů o 2,2 procenta. Původně ministerstvo jejich růst odhadovalo na 1,8 procenta. Růst exportu však činil pouze 4,9 procenta namísto původně předpokládaných 7,8 procenta.

ního roku je ve ztrátě 4,4 milionu. Krom České spořitelny má svého obchodníka s názvem RBroker také Raiffeisenbank. Fio banka pak sama nabízí obchodování na akciových trzích. „Pro řadu bankovních subjektů se jedná o doplňkovou službu,

Jsou i brokeři, kteří navzdory situaci vydělávají

kteřou mohou lehce subvencovat z ostatních činností. Časem pak tyto banky mohou uvažovat, že část aktivit budou outsourcovat na další subjekty,“ uvádí Sýkora.

Jsou ale i brokeři, jimž se daří situaci zvrátit. Společnost Colosseum loni prodělala šest milionů korun, za letošní tři čtvrtletí je už v zisku téměř sedm milionů. Firma XTBPředloni vydělala 28 milionů a loni již 41,4 milionu korun.

ROZHOVOR str. 12–13

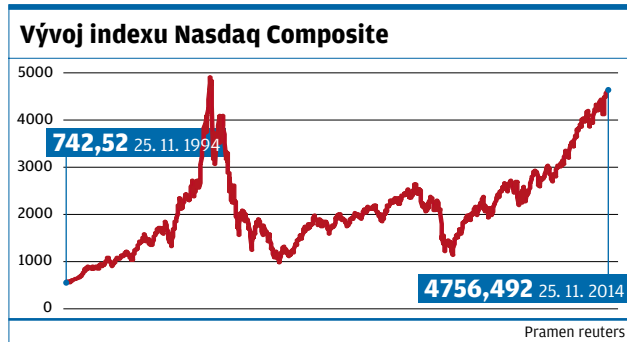
Santander má nového šéfa

Madrid | Španělská finanční společnost Santander, která je největší bankou v eurozóně, jmenovala svým novým generálním ředitelem Josého Antonia Álvareze (54). Jde o první významný krok nové předsedkyně správní rady Any Botínové.

Álvarez dosud působil jako finanční ředitel podniku. Ve funkci generálního ředitele vystřídává Javieru Marína, kterého před dvěma lety jmenoval otec Any Botínové, Emilio. Ten v září zemřel a jeho dcera ho nahradila v čele správní rady.

Banka představila i některé další změny ve vedení. „Ana Botínová začíná věcem dávat svou vlastní pečť,“ řekl podle agentury Reuters analytik Daragh Quinn ze společnosti Nomura. Personální změny vstoupí v platnost 1. ledna.

Botínová před smrtí svého otce řídila britskou divizi Santanderu. >čtk

KURZOVNÍ LÍSTEK ČNB Platnost od 25. 11. 2014

země	množství	kurz
Austrálie	1	18,942
Čína	1	3,619
Dánsko	1	3,708
EMU	1	27,585
Chorvatsko	1	3,595
Japonsko	100	18,807
Kanada	1	19,695
Maďarsko	100	9,020
Polsko	1	6,591
Rusko	100	48,760
Švédsko	1	2,977
Švýcarsko	1	22,930
Turecko	1	9,970
USA	1	22,203
Velká Británie	1	34,791

AKCIE NA PRAŽSKÉ BURZE 25. 11. 2014

název	kurz [Kč]	změna [%]
CETV	60,80	4,11
ČEZ	609,50	0,74
Erste Bank	594,40	0,64
Fortuna	123,50	-0,40
KB	4 43,00	0,91
NWR	0,55	0,00
O2 CR	243,20	5,33
Pegas	633,90	1,91
Philip Mor. ČR	10 150,00	-1,17
PLG	169,90	0,83
TMR	609,50	0,00
Unipetrol	130,00	0,00
VIG	1069,00	-1,02

Turecko chce třetí jadernou elektrárnu

Ankara | Turecko zahájilo předběžná jednání o výstavbě třetí jaderné elektrárny v zemi s americkou společností Westinghouse, která je součástí japonské skupiny Toshiba. Uvedl to Westinghouse. Turecko se dohodlo na stavbě své první jaderné elektrárny s ruským Rosatomem teprve před třemi lety a loni podepsalo s japonsko-francouzským konsorciem dohodu o druhém jaderném projektu.

Jednání se společností Westinghouse povede turecká státní energetická společnost EUAS a budou trvat šest měsíců. Pokud skončí dohodou, vypracuje Westinghouse projekt, zajistí výstavbu a postará se i o provoz, dodávky paliva, údržbu, obsluhu i vyřazení z provozu, uvedla firma podle agentury Reuters.

Loni Turecko podepsalo do-

hodu o výstavbě druhé turecké jaderné elektrárny na břehu Černého moře s konsorciem japonských společností Mitsubishi Heavy Industries a Itochu Corporation spolu s francouzskou GDF Suez. Celkové náklady na projekt se odhadují na 22 miliard dolarů.

První tureckou jadernou elektrárnu postaví ruská státní společnost Rosatom, s níž se Ankara dohodla v roce 2011 na projektu za 20 miliard dolarů nedaleko pobřeží Středozemního moře. Stavba by měla začít v polovině roku 2015 a elektrárna by měla elektrinu začít dodávat o čtyři roky později.

Obrat k jádru by měl snížit závislost Turecka na dovozu ropy a zemního plynu. Turecká ekonomika rychle roste a země dováží skoro 97 procent energie, kterou potřebuje. >čtk

krátce

Rijád a Moskva shodu o ropě nenašly

Saúdská Arábie a Rusko se na jednání ve Vídni nedohodly na snížení objemu těžby ropy, které by mohlo podpořit cenu suroviny. Rozhovorů, které se uskutečnily před čtvrtletním zasedáním Organizace zemí vyvážejících ropu (OPEC), se zúčastnili i zástupci Mexika a Venezuely. Ceny ropy reagovaly na zprávu výrazným poklesem.

Sony chce zvýšit příjmy z elektroniky

Ztrátový japonský výrobce Sony plánuje v příštích třech letech zvýšit příjmy divize elektronických přístrojů o téměř 70 procent. Firma však též varovala před další restrukturalizací v divizích televizorů a chytrých telefonů. Příjmy elektronické divize se mají zvýšit na 1,3 bilionu až 1,5 bilionu jenů (244,8 až 282,5 miliardy korun) z letošních očekávaných 890 miliard jenů. >čtk

Austrálie prodala pojišťovnu Medibank

Australská vláda prodala soukromým investorům dominantní zdravotní pojišťovnu Medibank Private a její akcie vstoupily na burzu v Sydney. Primární emise Medibank v hodnotě 5,7 miliard australského dolaru (109 miliard korun) byla největším vstupem na akciový trh v oblasti Asie a Tichomoří za poslední dva roky.

ING zruší kvůli digitalizaci 1700 pracovních míst

Největší nizozemská banka ING zruší v příštích třech letech 1700 pracovních míst, což představuje asi tři procenta celkového počtu. Rušení míst souvisí s rozšiřováním digitalizačních služeb a rozvojem internetového a mobilního bankovníctví, sdělila ING. Propouštění bude 320 milionů eur, což ING odepíše ze zisku za letošní čtvrtletí. >čtk

Vystřihněte OZP ve vaší firmě vzdělávání na míru. My jej uhradíme.

Vzdělávejte OZP/OZZ a proškolete i sebe

Zaměstnáváte osoby se zdravotním postižením či znevýhodněním? Poskytněte jim vzdělávací a dovednostní kurzy, které dále rozvinou jejich pracovní potenciál. Vyplatí se to jim i celé vaší firmě.

Tím spíše nyní, když vám vrátíme až 52 500 Kč za vzdělávání každého z nich. A k tomu uhradíme veškeré doprovodné náklady. Podmínkou je, že jste podnikatelský subjekt a že vaši zaměstnanci z řad OZP/OZZ pracují mimo Prahu.

Projekt Vzdělávání zaměstnanců se zdravotním postižením, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR, nabízí aktivity také přímo pro vás.

Přihlaste se na školení pro personalisty a manažery firem a získáte kompletní informace o problematice zaměstnávání OZP/OZZ. Poslední školení pro letošní rok pořádáme 26. listopadu ve Zlíně, další budou následovat v novém roce. Rádi vás na nich přivítáme, ať už OZP/OZZ zaměstnáváte nebo o tom teprve uvažujete.

Více na www.vzdelavani-ozp.cz.

Zeman veze z Astany dohody za 10 miliard

S Kazachstánem prezident domluvil i budoucí spolupráci centrálních bank

INVESTICE

Petr Třešňák, čtk | Praha

České firmy v Kazachstánu podepsaly dohody za zhruba 450 milionů dolarů, tedy asi deset miliard korun. Jedenáct dohod a memorand bylo podepsáno v rámci kazašsko-českého obchodního semináře, který se konal za účasti prezidenta Miloše Zemana. K užší obchodní spolupráci nabádá i Zemanův hostitel Nursultan Nazarbajev.

Zeman na semináři podle kazašské tiskové agentury

Kazinform Nazarbajevovi předložil návrh na výstavbu železničního spojení centra Astany s mezinárodním letišťem a veletržními kapacitami, které budou v roce 2017 hostit

Asii, Rusko a západní Čínu. V Kazachstánu už mají své montovny největší globální zemědělské i automobilové firmy.“ Zeman, který do země při-

pro civilní letectví. Prezidenti se podle Kazinformu dohodli i na budoucí spolupráci centrálních bank obou zemí.

Kromě soukromých firem z oblasti zemědělství, zbrojního průmyslu nebo zdravotnictví podepsaly memoranda o vzájemném porozumění se svými kazašskými protějšky také státní instituce jako CzechTrade, CzechInvest nebo Technologická agentura ČR.

Dohodu o spolupráci podepsal také prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR Jaroslav Hanák s kazašskou Ko-

morou zahraničního obchodu. „Dohodou deklarujeme snahu o zintenzivnění našich vztahů a větší úsilí o podporu obchodních vztahů,“ uvedl Hanák.

Na semináři též padla myšlenka na založení společného podniku. „Proč ne? Naše celní unie skýtá obrovské možnosti a české firmy by získaly přístup na ruský a běloruský trh bez cel a dalších bariér,“ obhajoval myšlenku Nazarbajev.

Podle kazašského ministerstva pro investice a rozvoj obchodní výměna mezi zeměmi stabilně roste a v roce 2013 dosáhla miliardy dolarů.

Kromě soukromých firem z oblasti zemědělství, zbrojního průmyslu nebo zdravotnictví podepsaly memoranda také státní instituce jako CzechTrade či CzechInvest

světovou výstavu Expo. Nazarbajev reagoval pozvánkou pro české továrny a výrobny: „Jen tady najdete obrovský

trh, který zasahuje Střední

vezl zástupce 85 firem, v Astaně uvedl, že Česko může nabídnout nové modely osobních i nákladních aut stejně jako malé a středně velké letouny

Japonská firma plánuje město pod hladinou

Tokio | Podmořské město pro pět tisíc lidí navrhla přední japonská stavební firma Shimizu. Podle ní by se projekt s názvem Ocean Spiral mohl stát brzy skutečností. Shimizu si získala pověst svými futuristickými návrhy a je přesvědčena, že její nynější plán by mohl pomoci v době, kdy stoupání hladin ohrožuje přežití ostrovních komunit.

Podmořské město by mělo být podle návrhů rozděleno na tři části. Pod hladinou by byla umístěna plovoucí koule o průměru 500 metrů, v níž by se nacházely obchodní a obytné zóny a také hotely.

Koule by byla napojena na 15 kilometrů dlouhou spirálu, která by se vinula na dno oceánu v hloubce tří až čtyř kilometrů.

Na dně by se pak rozkládala továrna, která by využívala mikroorganismy k přeměně oxidu uhličitého v metan, jenž lze upotřebit jako energetický zdroj. Elektrinu by vyráběly i generátory využívající rozdílů v teplotě mořské vody v různých hloubkách.

Z mořského dna by se také měly těžit vzácné zeminy a kovy. Odsolená mořská voda by spirálou proudila k obyvatelům města. Představitelé Shimizu se domnívají, že stavba města by měla trvat asi pět let a vyjít zhruba na tři biliony jenů (564 miliard korun). >čtk

Čína chce přitvrdit v boji proti kouření

Praha | Čína zvažuje další kroky v boji proti kuřákům. Mimo jiné chce zakázat kouření uvnitř veřejných budov, omezit kouření venku a ukončit reklamu na tabák. Uvedla to agentura Nová Čína. Čína je největším tabákovým trhem na světě.

Návrhy, které zveřejnil legislativní úřad vlády a má se k nim vyjádřit veřejnost, zahrnují i plány na omezení kouření ve filmech a v televizi.

300

milionů dosahuje počet kuřáků v Číně, další stovky milionů jsou vystaveny pasivnímu kouření

V Číně je více než 300 milionů kuřáků a stovky milionů dalších lidí jsou každoročně vystaveny pasivnímu kouření. Cigarety jsou zde součástí společenského systému a za-

stánci kouření tvrdí, že přísnější omezení bude obtížné kontrolovat.

Vláda je také vysoce závislá na příjmech z daní z tabákových produktů. V loňském

Foto profilmedia.cz, koláž E15

zahraničí

Ferguson opět vzplál naplno

Porota rozhodla nestíhat policistu

NEPOKOJE

Pavla Palaščáková | Praha

Předměstí St. Louis zachvátily větší bouře, než v létě. Lidé ve Fergusonu zapalovali domy a policejní vozy, házeli na policisty kameny a lahve, rabovali obchody, z místa se ozývala střelba. Násilnosti vypukly poté, co místní velká porota rozhodla nestíhat policistu Darrena Wilsona, který v srpnu zastřelil černošského mladíka Michaela Browna. Protesty propukly i na jiných místech, byly však poklidné.

Nespokojenci v noci na úterý ve Fergusonu zapálili více než dvacet budov, mimo jiné obchod, kde shořelo i deset aut. Policie proti nim nasadila slzný plyn a další prostředky. Šedesátka lidí skončila za mřížemi, nebyla však hlášena žádná vážná zranění. „Neviděl jsem tady mnoho poklidných protestů. Bohužel se to vymklo kontrole,“ uvedl podle Reuters policejní náčelník Jon Belmar. Protestující podle něj vypálili 150 střel. Násilnosti považuje za vážnější než nejhorší noc letních protes-

tů. Místní si stěžovali, že policie zřejmě ve snaze vyhnout se vyostření situace nenasadila dostatečné síly k ochraně majetku. Včera zůstávaly zavřené školy, nespokojenci plánovali znovu protestovat u soudu, kde zasedala porota. Ke klidu vyzval guvernér Missouri Jay Nixon, prezident Barack Obama i Brownova rodina, jež ale s výrokem poroty vyjádřila hluboký nesouhlas. Jejich výzvy ale patrně nebudou mít velký dopad. „Nemůžete jen tak zastřelit osmnáctiletého, který je neozbrojený, ať už za tím bylo cokoli. Vy jste ozbrojený představitel zákona, který je trénovaný pro boj. Takže si myslím, že jsou lidé naštvaní oprávněně,“ řekl BBC jeden z protestujících s tím, že násilnosti odsuzuje. Porota složená z devíti bělochů a tří černochů se událostí zabývala od srpna, vyslechla svědectví šedesáti lidí. Není známo, jestli byl její verdikt jednohlasný, k rozhodnutí stačí tři čtvrtiny hlasů. Nadále běží oddělené federální vyšetřování kauzy, ministerstvo vnitra provětřuje i praktiky celého policejního oddělení ve Fergusonu.

naš člověk...

Veronika Jonášová

Kdyby tak vůdce věděl

Wunsiedel - malé město má léta velký problém. Přitahuje neonacisty z celé Evropy, kteří tu pravidelně pochodují k hrobu Rudolfa Hesse - Hitlerova oblíbenice i oficiálního zástupce. Místním tahle tradice vadí a léta proti ní marně protestují. K jejím ukončení nepomohlo ani zrušení Hessova hrobu v roce 2011. Velká ohlášená demonstrace

...V BERLÍNĚ

v rámci kampaně „Nacisti proti nacistům“. Nejvtipnější na celé akci bylo, že to pochodující vůbec netušili. Někteří to došlo postupně až při samotné akci, kdy jim kolemjdoucí tleskali a dokonce drželi děkovně transparenty! Jiní zase měli v rukou tabule s nápisy

krátce

Moskva hrozí eskalací konfliktu na Ukrajině

Před další eskalací ukrajinské krize varovalo Rusko, když reagovalo na pondělní veřejný slib ukrajinského prezidenta Petra Porošenka uspořádat referendum o případném vstupu Ukrajiny v NATO. Moskva s takovým krokem zásadně nesouhlasí. „Oznámení ukrajinského vedení povede jedině k další eskalaci situace,“ řekl včera náměstek ministra zahraničí Sergej Rjabkov.

Předání válečné lodi Rusům Francie odložila

Francie odkládá na neurčito plánované předání první ze dvou válečných lodí třídy Mistral Rusku. Oznámila to kancléř francouzského prezidenta v prohlášení, v němž zmiňuje současnou situaci na Ukrajině. „Jakmile ale bude zřejmé, že kontrakt byl zmařen, budeme se soudit a uplatníme sankce,“ reagoval náměstek ruského ministra obrany Jurij Borisov.

Skotští separatisté mají svůj první deník

Ve Skotsku začal pod titulem The National vycházet první deník, který otevřeně prosazuje právo Skotů na samostatnost. „The National je vzrušující příležitostí vyjít vstříc politicky silně angažované části skotského obyvatelstva,“ řekl Tim Blott, ředitel skupiny Herald and Times, která nový deník separatistů tiskne. >čtk

Úklid. Úřady a policie v Hongkongu se včera na základě soudního příkazu vehementně pustily do vyklizení tábora demonstrantů v rušné obchodní čtvrti Mong Kok. V oblacích slzného plynu a mezi létajícími kamením policie zatkla asi tisíc lidí, mimo jiné i jednoho z prodemokratických poslanců.

Bulharská policie vytáhla do boje proti islamistům

Sofie | Nejméně v pěti městech včera provedla bulharská policie rozsáhlé razie, podle tamních médií šlo zřejmě o protiteroristickou akci. Počet zadržených není zatím znám, ale je prý mezi nimi také imám mešity v Pazardžiku Achmed Musa Achmed.

Speciální operace, na níž se podílela prokuratura, tajná služba a ministerstvo vnitra, začala brzy ráno v Plovdivu, Smoljanu a Chaskovu. Zásah ve městech Asenovgrad a Pazardžik probíhal v romských čtvrtích. Policisté při akci prohledali několik desítek bytů a veřejných budov a zabavili počítače a údajně i materiál

radikální organizace Islámský stát (IS).

Údaje o počtu stoupenců IS v Bulharsku nejsou k dispozici a podle úřadů v Sýrii a v Iráku nebojuje na straně této islamistické organizace žádný Bulhar. Ministr obrany Velizar Šalamanov sice v říjnu řekl, že „podle informací spojenců“ za IS bojují také bulharští občané, ale tajná služba to vzápětí rychle demontovala.

Imám Musa Achmed byl už v březnu odsouzen, zřejmě zatím nepravomocně, k ročnímu vězení za šíření náboženské nehledal několik desítek bytů a veřejných budov a zabavili počítače a údajně i materiál >čtk

Jan Sýkora: Pražská burza je pro obchodníky prodělečná

Obchodování s akciemi se brokerům při nízkých objemech nevyplácí. „I přes náš výrazný podíl na objemech obchodů na pražské burze by pro nás nebylo ekonomické působit jen na českém trhu,“ říká předseda představenstva Wood & Co. Jan Sýkora, který ale věří, že se zájem zvedne díky nulovým úrokovým sazbám. „Myslíme si, že Evropu čeká japonská desetiletka, tedy období nulových či záporných sazeb. To bude nutit lidi dívat se, kam investovat, a hledat zajímavé příležitosti. Historicky řada lidí investovala do obligací s pozitivním výnosem, toto nicméně při nulových či záporných sazbách již neplatí,“ dodává Sýkora.

Zdeněk Pečený | Praha

E15: Nedávno jste koupili italského brokera IFP Milan, co si od této akvizice slibujete pro svůj byznys?

Celých těch posledních dvacet let jsme tak nějak oportunisticky podnikaví. Díváme se na různé příležitosti a vzhledem k tomu, že standardní trh je složitější, snažíme se vymýšlet, jak dělat věci trochu jinak, jinde. Přes naše dlouholeté kontakty jsme se dozvěděli o této investiční příležitosti. Touto akvizicí získáváme velice zajímavý a poměrně stabilní byznys na rozvinutém trhu. Navíc pronikáme do pro nás nových sektorů finančních trhů. Jde též o zajímavou diverzifikační příležitost. Jsou tu možnosti jako nabízet středoevropské papíry prostřednictvím dnes již naší italské pobočky pro místní klientelu.

E15: V loňském roce jste se po několika ztrátových letech dostali opět do zisku. Svítá brokerům na lepší časy?

Je pravda, že po získání Wood & Co. zpět od islandských partnerů jsme výrazně investovali do regionální expanze. Tyto aktivity spolu s vývojem na kapitálových trzích pro nás představovaly pár „investičních let“, které se projeví mírnou ztrátou v hospodaření firmy. Tato strategie přinesla výsledky v nárůstu našeho tržního podílu, rozšíření nabízených produktů či ve výrazném posílení týmu. A kýžené zisky v letošním a loňském roce. Nicméně s blýskáním na lepší časy bych byl trochu opatrný.

E15: Výsledky nebudou tak dobré jako loni?

Loňský rok byl pro nás velice úspěš-

ný díky řadě dokončených transakcí především v energetice.

E15: Takže vás drží víc orientace na poradenské služby než obchod s akciemi?

Bohužel obchodování s akciemi – brokerská činnost – je kapitálově a lidsky velice náročné a s padajícími objemy obchodů na středoevropských trzích nepřilíš ziskové. Máme velkou radost, že se nám daří kompenzovat pokles objemů zvyšováním našeho tržního objemu. Ale je pravda, že za posledních pár let je poradenský byznys pro nás stále důležitější.

E15: Když se podíváme na trh brokerů ať už v Česku nebo v celém regionu, jak vnímáte vývoj poslední let?

I přes náš výrazný podíl na objemech obchodů na pražské burze by pro nás nebylo ekonomické působit jen na českém trhu. Nám dává smysl z Prahy pokrývat celý region. Nedovedu si představit, jak pro řadu menších brokerů či obchodníků bez regionálního pokrytí dává ekonomický smysl čistě obchodování na pražském trhu.

E15: Je tu několik brokerů spadajících pod banky. Je možné, že to budou banky dotovat?

Pro řadu bankovních subjektů jde o doplňkovou službu, kterou mohou lehce subvencovat z ostatních činností. Časem pak tyto banky mohou uvažovat, že část aktivit budou outsourcovat na další subjekty.

E15: Čeká nás konec některých brokerů?

Nedovedu si představit, že řada sub-

jektů, které tu jsou, chtějí dlouhodobě dělat nějakou aktivitu, která je ekonomicky nevýhodná. Je možné, že řada menších obchodníků bude z trhu buď odcházet, nebo nabízet služby, jež jim budou dávat smysl.

E15: Registrujete větší zájem firem o vstup na burzu?

Myslím si, že zájem se zvedá.

E15: Jsou i zájemci o pražskou burzu, nebo se firmy dívají jinak?

Pokud uvidíte velkou firmu, která by mohla jít na globálnější kapitálový trh, tak na něj určitě půjde. Tady v regionu měla varšavská burza trochu lepší kredit, co se týče objemů a likvidity. To ale platilo hlavně do doby, než si to Poláci částečně zničili důchodovou reformou. S tím se dodnes polský trh vypořádává. Poslední rok či dva aktivita primárních emisí nebyla příliš valná. Byla tu řada firem z bývalých zemí Sovětského svazu, která se dívala na možnosti vstupu na varšavskou burzu. To se s dnešním politickým vývojem zaseklo.

E15: Zrovna ty objemy obchodů se od krize již nezvedly.

Nezvedly, naopak šly asi ještě více dolů. My si to ale snažíme kompenzovat navyšováním našeho tržního podílu. A to poměrně významně, kdy v Česku máme kolem 40 procent, v Polsku jsme tento měsíc číslo dvě s nějakými deseti procenty. Což je násobný nárůst oproti tomu, kde jsme byli před několika lety.

E15: Objemově je deset procent v Polsku určitě více než čtyřicet v Česku ne?

To určitě. Plus máte trhy jako Maďarsko, Rakousko nebo Turecko, kde se nám také daří zvedat tržní podíly. Nicméně obchodování s akciemi v tuto chvíli není zdaleka tak zajímavé jako před pár lety.

E15: Proč to tedy děláte?

Myslíme si, že Evropu čeká „japonská desetiletka“. Tedy období, kdy evropský hospodářský růst bude v průměru na nějaké velmi nízké úrovni. Deflace spíše než inflace, takže období nulových či záporných úrokových sazeb. To bude nutit lidi hledat zajímavé příležitosti. Historicky řada lidí investovala do obligací s pozitivním výnosem, toto nicméně při nulových či záporných sazbách již neplatí. Takže věříme a doufáme, že řada těchto prostředků se bude investovat na kapitálovém trhu. To by samozřejmě mohlo oživit likviditu na kapitálových trzích.

”

Pokud Američané skončí s měnovým uvolňováním a začnou zvedat úroky a naopak Evropa bude chtít rotačky rozjet více, tak euro může spadnout na paritu k dolaru. To si během dvou let dovedu představit. Paradoxně by to bylo pro Evropu pozitivní

E15: O japonské dekádě se už chvíli mluví, nemáme už polovinu za sebou? Za posledních pět let se věci nikam nepohnuly.

Před pěti lety lidé spíše řešili krizi, a co vůbec bude, ale tak poslední rok či dva se mluví o ztracené dekádě. Například loňská intervence ČNB byla takovým potvrzením toho, že i ta se snaží deflaci čelit. Také je třeba si uvědomit, že o nulovém růstu se bavíme na agregátní evropské úrovni. Nicméně je tu středoevropská podúroveň, tedy Česko, Polsko, Slovensko a Maďarsko, země, které ještě přidávají a mohou růst rychleji než zbytek Evropy.

E15: Co to znamená pro konkurenceschopnost Evropy?

Těžko říct. Zásadním problémem Evropy je absence jejího jasně vedení a politického konsenzu. Nejpravděpodobnější cestou bude snaha ECB rozpohybovat ekonomiku a udržet nezaměstnanost kvantitativním uvolňováním. Myslím si, že musí přijít obrovský stimul. S největší pravděpodobností to budou obrovské infrastrukturní investiční projekty.

E15: Pomůže to ekonomice?

Měnové uvolňování bude další tlak na devaluaci eura a tedy podporu evropského exportu a přímých investic do Evropy. Zdá se, že tato léčba poměrně úspěšně fungovala ve Spojených státech.

E15: Je docela problém tento recept převést do Evropy?

Kdyby člověk měl kouzelnou hůlku a mohl si přát, tak si myslím, že by mělo jít především o kombinace strukturálních reforem – tedy uvolňování trhu práce v těch nejvíce zakrnělých zemích – a obrovský infrastrukturní stimul ekonomiky ze strany Německa nebo zemí, které si to mohou dovolit. Je to i řešení, jež se nabízí v České republice. Bohužel přestože jsou zde volné investiční zdroje, tak vláda není schopná realizovat infrastrukturní investice. Přitom ty by znamenaly výrazný růst do ekonomiky.

Evropa je také svou kvalitou života, infrastrukturou, kulturou a historií žádanou destinací jak pro turisty, tak i pro trvalé usazení. Myslím, že tu bude zájem ze strany lidí z bohatnoucích zemí, ať už jsou to Asie, Afrika, země bývalého Sovětského svazu. Největší problém Evropy je leadership, o tom něco rozhodnout, prosadit. Kdybychom taď chtěli napodobovat prostředí Spojených států, znamenalo by to větší integraci Evropské unie, což se nyní nezdá jako politicky průchozí varianta.

E15: Zmínil jste oslabující euro. Myslíte, že půjde pod paritu vůči dolaru?

Je řada lidí, kteří si myslí, že se tam může dostat. Pokud Američané skončí s měnovým uvolňováním a v dohledné době začnou zvedat úrokové sazby a naopak Evropa bude chtít rotačky rozjet více, tak se můžeme dostat na paritu. Takže ano, je to něco, co si během následujících dvou let dovedu představit. Paradoxně si myslím, že pro Evropu by to bylo pozitivní.

E15: Proč si Španělsko půjčuje levněji než Spojené státy?

Tomu také nerozumím. Kdybych si měl vybrat, komu půjčím, tak bych si vsadil na USA. I kvůli euru a dolaru, kde bych byl k dolaru určitě optimističtější než k euru.

E15: Už jste zmiňoval, že zdrojů je dost. Pokud na nich sedí banky, pak je ale nepůjčují do ekonomiky.

Je tu problém, jak dostat peníze, které si banky levně půjčily od ECB, do reálné ekonomiky. Těch modelů může být řada.

E15: Myslíte, že neschopnost firem získat bankovní úvěry by mohla zvýšit zájem o vstup na burzu?

U zavedených firem s dobrým ratingem, které financování ani nepotřebují, stojí fronta bank, jež jim chtějí půjčit. Pak jsou firmy, které kvůli nějaké drobnosti neprojdou a dnes by opravdu potřebovaly úvěr, těm banky půjčit nechtějí nebo nemohou. To je dnešní situace. Myslím si, že se tu začnou objevovat banky a instituce, které začnou půjčovat „flexibilněji“, což pro ně bude konkurenční výhoda. Firmy se dále budou dívat na jiné zdroje financování. Ať už to jsou emise akcií či obligací. My jsme v posledním roce dělali řadu emisí dluhopisů pro privátní investory. To je domnívám se trend budoucnosti, a proto má podle mne kapitálový trh v dalších letech šanci začít plnit svoji primární funkci jako zdroj kapitálu.

Jan Sýkora (42)

Vystudoval finance na pražské VŠE a MBA na Rochester Institute of Technology. V roce 1994 pomáhal Richardu Woodovi zakládat společnost Wood & Co. a řídil její české operace. Poté, co manažeri firmu vlastnický ovládl, stal se v roce 2001 předsedou představenstva. V roce 2007 prodal spolu s dalšími třemi partnery polovinu firmy islandské bance Straumur. Po jejím znárodnění v roce 2009 odkoupili její podíl zpět. Jan Sýkora je ženatý a má dva syny.

Foto profimedia.cz

”

Nedošlo ke ztrátám na životech, ale z toho, co se dnešní noci stalo, jsem zklamaný,

řekl policejní šéf oblasti St. Louis Jon Belmar | str. 11

tvář dne

Extremistický chodník v Duchcově

Martin Čaban

Rozhodnutí ústecké ČSSD nezrušit oblastní buňku v Duchcově je samozřejmě špatné a dá se celkem s jistotou počítat s tím, že celostátní vedení tuto botu hbitě napravit. Sociální demokracie by opravdu neměla uzavírat koalici s extremistickou Dělnickou stranou, a to ani poté, co se znovu legalizovala tím, že si k názvu přidala sociální spravedlnost. Stranička, která organizuje

otevřeně protiromské pochody vrcholící bitkami s policií, by pro stranu hlásící se k demokratickým hodnotám neměla být přijatelným koaličním partnerem na žádné úrovni. Bohuslav Sobotka to ví, novopečený starosta Duchcova Zbyněk Šimbera to neví, a proto bude muset odevzdat oranžovou stranickou knížku.

Příběh duchcovské koalice je ovšem dobré číst v širším kontextu. Zasazuje totiž vítanou ránu neobyčejně rozšířenému a nezdravému přesvědčení, že v komunální politice nehrají ideologie roli. To se obvykle zjednodušuje do tvrzení, že oprava chodníku není levicová ani pravicová.

Ono to zní srozumitelně, ale je to nesmysl.

Oprava chodníku totiž není politika, ale stavební úkon. K němu lze ovšem dospět různými, výsostně politickými cestami. Je například rozdíl, zda má obec (spíše levicový) pocit, že by měla podnikat, a proto si vydrží firmu, která chodník opraví, anebo se k institutu městských či obecních firem staví (spíše pravicově) odmítavě a domnívá se, že lépe pořídí se zakázkou pro soukromou firmu. Je rozdíl, zda bude chodník opraven hned a na dluh, nebo teprve ve chvíli, kdy se obec vedená s odporem vůči dluhům dobere potřebné částky ve svém hospodaření.

U opravených chodníků by ten antiideologický přístup sám o sobě takovou škodu nenapáchal, jenže on je tak jednoduchý a lákavý, že se velmi rozšířil i na celostátní úrovni. Proto se najednou za politiku považují takové věci, jako je boj proti korupci nebo transparentní zdravotnictví. Doprovodné řeči o vyžilosti pojmů pravice a levice svědčí jen o intelektuální vyžilosti těch, kteří je pronášejí. Ale je třeba uznat, že u velké části veřejnosti už nějaký čas a zvláště dnes nacházejí sluchu.

Boj pravice a levice jako hlavní politická dynamika nezemřel, to by někdo musel vymyslet něco chytřejšího, což se zatím navzdory všem řečem nestalo. Jen vyžaduje od politiků zamyšlení a hlubší ideologické zázemí, což dnes pohříchu není v módě.

Je příjemné vidět, že Bohuslavu Sobotkovi přes všechno pragmatismus toto vědomí někde vzadu v hlavě hlodá. Dává to do budoucna jistou naději.

Ne, Robert nemá potíže se sluchem. Má potíže s nasloucháním.

Ne, Robert nemá potíže se sluchem. Má potíže s nasloucháním.

Americký toreador

Radek Palata

Ačkoli některé části území Spojených států trápí prudká zima, ve Washingtonu, zejména v politických kruzích, bude na přelomu roku velmi horko. Prezident Barack Obama se totiž přes rady klasických škol vládnutí, namátkou třeba Machiavelliho, nechová tak, aby se v klidu dočkal konce svého mandátu, z něhož mu přece zbývá už jen poslední čtvrtina. Vládcům typu prezidenta USA se touto dobou obvykle radí, aby jejich největší starostí bylo naslouchat tomu, co říká parlament, v Obamově případě Kongres.

Zrovna s tím měl ovšem současný americký prezident problém od samého počátku.

Jasně slovo ústavy

Základním kamenem demokracie, která je v USA svatá přinejmenším jako každé náboženství, je s určitými limity vláda většinového názoru. Nikoli menšinového. A většinový názor vyjadřuje Kongres svými zákony. Pokud chce prezident, kterému v USA podle ústavy náleží moc čistě výkonná, prosadit nějaké změny v legislativě, musí pro ně najít dostatek stoupenců právě v Kongresu. Často se tak ani nemusí díť striktně podle stranických linií.

At už ale na formální obžalobu hlavy státu z vážných zločinů dojde či ne, republikány ovládaný Kongres už zjevně do konce Obamových dnů v čele Bílého domu válečnou sekeru zakopat nehodlá.

Listopadové volby do Senátu se konaly právě ve státech středozápadu a jihu, kde z přívalu

imigrantů panuje u vládnoucí republikánské většiny velký strach. Na snahu prezidenta Obamy dát ilegálním přistěhovalcům šanci pohlížejí jen jako na další povzbuzení davů čekajících na svou příležitost u mexické hranice. Stoupenci republikánů sice neodmítají přistěhovalectví, nepopírají šmahem jeho přínos pro Spojené státy, ale hodlají si zachovat silné právo pečlivě vybírat, koho na své území Amerika přijme. Na nějaké masové amnestie nejsou ochotni přistoupit.

Rudý hadr

Pokud Obama přes to všechno postupuje s reformou imigrace tak, jak postupuje, chová se ve Washingtonu D.C. jako toreador, namísto naslouchání mává Kongresu před očima červeným hadrem a z Američanů dělá publikum arény. Výsledky již vidíme, byť zatím v širších souvislostech. Nevyjasněný případ zastřelení neozbrojeného 18letého Afroameričana bělošským policistou v černošské čtvrti Saint Louis vyvolává rasové nepokoje napříč celou zemí. Rasový problém v USA stále dráždí, a jak je vidět, nemusí být vůbec těžké jej probudit. Jeho příčiny jsou mnohé včetně té, že ne všude v Americe se žije tak dobře jako v megalopolích kvetoucích na půdě zalévané globalizací světové ekonomiky a obchodu.

Autor je publicista

zahraniční komentáře

The Washington Post

Důležitá volba

Pokud má rezignace ministra obrany Chucka Hagela znamenat posun v nahlížení prezidenta Obamy na národní bezpečnost a strategii v kritických regionech, pak je třeba ji uvítat. Zatím to tak ale moc nevyplývá. Letos řekl Hagel Obamovi to, co chtěl nejméně slyšet: že americká politika v Sýrii je chybná, protože nedokáže čelit režimu prezidenta Bašára Asada. Volba nového ministra bude velmi důležitá. Hledá se ostřílený, nezávislý politik s přehledem o vojenských otázkách, který dokáže respektovat generály i Bílý dům. Hagelova náměstkyně Michele Flournoyová, jejíž znalost zákoutí armádního rozpočtu stejně jako strategické myšlení jsou působivé, by byla skvělou volbou. Aby mohl spolupracovat s tak silným lídrem, musí ovšem prezident přetvořit fakt, že jeho strategie i personální otázky potřebují přehodnocení. Obama si musí vybrat poradce, kteří mu nabídnou čerstvé myšlenky týkající se národní bezpečnosti, a musí se připravit na to, že některé své fixní ideje bude muset odložit stranou.

SME

Příliš drahý Fico

Kupec 66procentního podílu ve Slovenských elektrárnách nekupuje jen to, co už stojí a pracuje, ale i premiérovu utkvělou představu. Ta se jmenuje dostavba jaderné elektrárny Mochovce. Bude to drahá stavba, která se skoro určitě nevyplatí. Žádný normální investor, jemuž jde jen o víceméně poctivý ekonomický zisk, by si Slovenské elektrárny s Ficovým přívěskem nekoupil. Fico a jeho posedlost Mochovci jsou hlavní překážkou toho, aby se pro SE našel slušný kupec, který nás nebude stát příliš mnoho a nebude bezpečnostním rizikem. Reálnou možností proto je, že elektrárny koupí někdo, pro koho nejde o podnikatelský záměr a poctivý zisk pro něj není prvořadý. Rád si něco připlatí, pokud přes elektrárny získá mnohem více: politický vliv a předmostí na Slovensku, ve střední Evropě, v EU. Tady nastupují Čína a hlavně Rusko, tedy Putinův režim a jeho nastrčené firmy. Otázkou je, proč Fico na Mochovcích stále trvá, ačkoli to Slovensku přináší tolik problémů a rizik.

DER STANDARD

Hodně štěstí, Tunisko!

I když druhé kolo prezidentských voleb teprve přijde, je čas popřát Tunisanům štěstí. Na rozdíl od Egypta, Libye nebo Sýrie zvládli svou cestu k demokracii. Byla delší, než se čekalo, těžší, než se čekalo, ale byla dosud úspěšná. S novou ústavou při ruce vylila malá severoafrická země, rodiště arabského jara, minulý měsíc svůj parlament a o víkendu prezidenta. Na konci prosince se odehraje druhé kolo volby, finále mezi vůdcem vítězné parlamentní strany Hlas Tunisanů Bádžim Kaïdem Sibsím a bývalým přechodným prezidentem Monsifem Marzúkim. Tunisko zvládlo své první volby podle nové ústavy, jako by bylo demokratickou zemí už dlouho. Dohled nad volbami funguje a zasahuje, kde má zásahnout. Porážení ve volbách uznali prohru bez dramatu a bez obvinění z podvodů. Tunisané volí s obdivuhodnou vyzrálostí. Jakmile z voleb vzejde nová hlava státu, přijde nejtěžší část přechodu k demokracii: denní institucionální práce.

pište nám

Deník E15 utváříte i vy, naši čtenáři. Těšíme se na vaše dopisy a e-maily. Zásílat je můžete na nazory@e15.cz

glosa

Evropské fondy trochu jinak

Česká republika má šanci získat do roku 2020 z EU zhruba 650 miliard korun. A ministryně Karla Šlechtová apeluje, abychom je byli schopni vyčerpat. Jasně, je to výzva. Má ale háček, který se na tuzemské scéně nebude líbit. Libovolné projekty schvalované tak, jak se komu hodí, případně podle toho, jaké má známé, už se nepočítají.

Tentokrát si unijní úředníci diktují: žádná podpora velkým podnikům, cestovnímu ruchu, infrastruktuře služeb či zaměstnanosti ani financování sociálního bydlení. Peníze musejí mít jasného adresáta a pomáhat rozjet podnikání třeba na Osoblažsku. A investice do dopravy nemají téci primárně do silnic, ale třeba na železnici. Priority si chce Evropská komise pečlivě hlídat, projekty, které uhnou stranou, schvalovat nehodlá. Aniž bychom chtěli zbytečně sýčkovat, pro státní orgány, které se v Česku eurofondy zabývají, to bude tvrdý oříšek. **Jana Havligerová**

krátce

Dylan zahrál pro jediného posluchače

Americký písničkář Bob Dylan zahrál v pondělí odpoledne v americké Filadelfii v koncertním sále, v němž seděl jediný posluchač. Stalo se tak v rámci natáčení švédské filmové série Experiment Ensam o situacích, kdy jedinec zažívá zcela sám to, co se zpravidla děje za účasti mnoha lidí. Švédští filmaři se dohodli na soukromém Dylanově vystoupení výměnou za blíže neupřesněnou finanční částku.

UMPRUM bude řídit Smetana

Rektorem Vysoké školy uměleckoprůmyslové by měl přistí čtyři roky být znovu Jindřich Smetana. Akademický senát jej v pondělí zvolil 13 hlasy ze 14, jeden senátor se zdržel hlasování. Nově zvoleného rektora jmenuje prezident republiky na období 2015 až 2019. Smetana v čele školy stojí už od roku 2011.

Márquezovu pozůstalost získala univerzita

Pozůstalost kolumbijského nositele Nobelovy ceny za literaturu Gabriela Garcíi Márqueze, včetně dosud nevydaného románu, získala Texaská univerzita v americkém Austinu. Za blíže neupřesněnou cenu jí v dubnu pozůstalost prodala rodina zesnulého spisovatele.

Plzeň chystá obří výstavu Lindauera

Příběh malíře Gottfrieda Lindauera a jeho portrétů maorských náčelníků bude v roce 2015 největším výstavním projektem Plzně jako Evropského hlavního města kultury. Západočeská galerie získá téměř 50 portrétů Maorů z Nového Zélandu, kde Lindauer po odchodu z Plzně žil. Nejdražší expozici v historii města lidé uvidí od 6. května do 20. září 2015 v Masných krámcích. >čtk

tipy E15

Marsyas se Zuzanou Michnovou, Oskarem Petrem a novou kapelou vystoupí dnes večer v pražském Paláci Akropolis. Jako host zahraje skupina Johannes Benz. V rámci večera bude pokřtěno nové DVD Zuzana Michnová a hosté La Fabrika. hudba

Thriller, za který by se nestyděl ani John le Carré

KNIŽNÍ RECENZE

Stanislav Šulc | Praha

Je možné přečíst téměř osmisetstránkovou detektivku? To je otázka, kterou si budete klást předtím, než se ponoříte do knihy Já, Poutník. Zdánlivě nemožný úkol se ale na románovém poli debutujícímu Terryemu Hayesovi splnit podařilo. A to jednoduchým trikem, propojil tradiční vyšetřování vraždy s důmyslným mixem akčního a špionážního thrilleru, které doposud uměli především John le Carré či Robert Ludlum.

Ve vaně hotelového pokoje je nalezena mladá žena, jejíž identita je neznámá a jejíž tělo bylo zbaveno všech možných identifikačních znaků. K vyšetřování je přizván bývalý elitní špion na předčasném odpočinku, který brzy přijde na dvě důležité stopy. Vražedkyní byla určitě žena

a tato žena zcela jistě četla knihu o vyšetřovacích metodách, kterou agent pod falešným jménem napsal. Hayes však tuto vraždu používá jen jako start událostí, které hlavní hrdina (stylově má hned několik jmen, žádné právě a právě on má krycí jméno Poutník aví-

Velkým Hayesovým vítězstvím je košatost jeho románu. Rozvíjí ohromnou spoustu dějových linek, časově skáče do minulosti i budoucnosti postav a neustále mění perspektivu (střídá především linku špiona a teroristy). Právě díky ní je odpověď na úvodní otázku jasná

Velkým Hayesovým vítězstvím je košatost románu. Rozvíjí ohromnou spoustu dějových linek, časově skáče do minulosti i budoucnosti postav a mění perspektivu

zvané v titulu knihy) prožije v následujících měsících. Zavedou jej do několika exotických koutů světa a nechají jej utkat se s nejnebezpečnějším mužem planety. Zcela osamocený a velmi inteligentní a odhodlaný Saúdský Arab chce svrhnout saúdskoarabský režim. A jeho zbraní má být zničení Ameriky virem pravých neštovic.

– ano, i téměř osmisetstránková detektivka se dá učít a dokonce téměř jedním dechem. Navíc Hayes, původem novinář a scenárista, je velmi šikovným dramaturgem, a ačkoli často jeho volby jsou nečekané a zdánlivě hlavní linku nabourávají a ruší, ve skutečnosti ji doplňují a dál vrství. Finále pak patří k vrcholům žánru a znovu

si uvědomíte, jak silný filmový potenciál kniha má.

Velmi příjemné je také penzum informací, které Hayes zjevně zná. Píše o spoustě detailů z mnoha oborů od lékařství, vědy, geografie i historie, navíc, pokud lze nějak posoudit, má autor rozhodně velmi solidní povědomí o kriminologii i fungování tajných služeb celého světa. I díky tomu jsou jeho popisy míst i událostí fascinující a téměř reportážně přesné.

O to víc zamrzí největší slabina knihy, kterou lze označit spojením americký pozářijový romantismus. Jde o vztah Američanů k II. září a touto událostí nadefinovanému světu. Když se to trochu přezene, najdeme v knize několik následujících pasáží: dvojice ostřílených profesionálů se baví, najednou padne klíčové slovo II. září a oba se téměř rozpláchnou. Škoda že se tomu Hayes nevyhnul, knize Já, Poutník to ubližuje příliš.

Terry Hayes: Já, Poutník

Nakladatelství:
Knižní klub, 2014
Překlad: Pavel Medek
Hodnocení: 80%

Foto: šifra

Debutant. První román se Terryemu Hayesovi podařil. Není ale žádný nováček, má na kontě hned několik filmů a býval úspěšným novinářem

inzerce A141014619

MFEC

Media business Focused on your Events & Congresses

Vánoční večírek, který vás vtáhne do hry!

Svěřte se do rukou profesionálů z mediální branže!

O NÁS

Jen v roce 2013 **Mladá fronta Events & Congresses (MFEC)** uspořádala 170 akcí na klíč v Čechách, na Slovensku a v Rumunsku. Divize poskytuje kompletní organizaci jakékoli specializované a vzdělávací akce, a to od návrhu přes zpracování až po samotnou realizaci. Na mnoha akcích vydavatelství **Mladá fronta** organizačně participuje v rámci mediálních partnerství.

www.mfec.cz

mf
EVENTS & CONGRESSES

menu E15

exkluzivně v restauracích do konce listopadu

La Terrasse

Enrico Neie, šéfkuchař

Představuje styl španělské kuchyně – rafinované a pestré stolování v podobě tapas, díky nimž máte možnost okusit nespočet chutí během jednoho večera. Pracoval společně s mnoha renomovanými šéfkuchaři ve Švédsku, Německu, Rakousku či Švýcarsku. V Česku působil jako sous chef v restauraci hotelu Alcron, která získala michelinskou hvězdu. V současné době zastává pozici šéfkuchaře v restauracích La Terrasse a Zenklovka.

Kontakt: La Terrasse, Janáčkovo nábřeží 25 – Dětský ostrov, Praha 5, laterrassa.cz

Pečená husa podle Enrica

Ingredience (na 4 porce): 1 celá husa (zhruba 4,2–4,6 kg), 180 g soli, 180 g cukru krupice, kůra z 1 pomeranče, špetka mleté skořice, 1 stroužek česneku, 1 badyán, 5 zrníček pepře, 20 ml brandy nebo rumu

Postup: Všechny suroviny smícháme a vytvoříme marinádu, kterou důkladně promažeme husu, kterou potom zakuovíme nebo zabalenou do fólie necháme odležet v lednici dva až tři dny. Husu pečeme v troubě při 150 stupních Celsia prsy dolů zhruba 1,5 hodiny. Každých 20 minut poléváme výpekem. Před koncem pečení, zhruba 10 až 12 minut, zvýšíme teplotu na 200 stupňů, abychom dosáhli křupavé kůrky. Podáváme s červeným zelím a perníkovými knedlíky.

Aureole Fusion Restaurant & Lounge

Jiří Král, šéfkuchař

Patří mezi nejuznávanější mistry svého oboru. Je členem spolku Chaine des Rôtisseurs – Rytířů gastronomie a komisařem představenstva Asociace kuchařů ČR. Vařil pro významné světové delegace včetně britského prince Edwarda nebo amerického prezidenta George W. Bushe. Prioritou Jiřího Krále je nyní vedení restaurace Aureole Fusion Restaurant & Lounge a získání michelinské hvězdy.

Kontakt: Aureole Fusion Restaurant & Lounge, Hvězdova 1716/2b, Praha 4, aureole.cz

Husí stehno v pikantní krustě a salát z nezralé papáji

Ingredience: 4 husí stehna, 4 cm zázvoru, 1 chilli paprička, 50 ml sojové omáčky Kikkoman, 1 lžička sladké papriky a chilli dle chuti, půl lžičky kurkumy, 1 lžička sušeného česneku, půl lžičky perníkového koření, pět lžic kokosové mouky, kokosový olej na osmažení, 1 nezralá papája, 1 zralé mango, šťáva z 1 limety, sůl a koriandr

Postup: Stehna vykostíme a osolíme, vložíme do vakuovacího sáčku s plátkou zázvoru, chilli a sojovou omáčkou. Dáme přes noc do trouby

nastavené na 60 stupňů Celsia. Hotová stehna zatěžkáme a necháme vychladnout. Poté je krájíme na kousky, které obalíme ve směsi koření a kokosové mouky. Následně je pozvolna smažíme do zlatova. Papáju a mango nakrájíme na nudličky, dochuťme limetou a sekanými listy koriandru a okamžitě podáváme. Důležitý je rozdíl – horké maso s pikantní slanou chutí a sladkokyselý studený salát. Pokrm můžeme doplnit salsou z pečených paprik a jasmínovou rýží.

Salát z pečené dýně s limetovým dresinkem a kozím sýrem

Ingredience (na 4 porce): 1 dýně, 50 g dýňových semínek, 0,5 dcl olivového oleje, 2 limety, tymián, rozmarýn, 100 g kozího sýru, 50 g polníčku, 1 chilli paprička, sůl a pepř

Postup: Dýni oloupeme, zbavíme semínek, nakrájíme na kostky, osolíme, opepříme, přidáme bylinky, olivový olej a pod alobalem vložíme do vyhřáté trouby na 180 stupňů Celsia. Pečeme zhruba 30 minut. Kůru z limety nastroháme, vymačkáme šťávu, přidáme chilli papričku nakrájenou na kostičky a vyšleháme s olivovým olejem. Dýni promícháme s dresinkem a polníčkem. Kozí sýr nakrájíme na kousky a přidáme na salát.

Jan Kos, šéfkuchař

Jeho styl je založen na jednoduchosti, čerstvosti a kvalitě surovin, kterým věnuje mimořádnou péči. Oblíbenou se pro něj stala francouzská domácí kuchyně, již propagoval i v restauraci Le Patio, kterou dříve úspěšně vedl.

Kontakt: Renommé, Na Struze 1, Praha 1, renommee.cz

Renommé restaurant

Sashimi z lososa s mušlí svatého Jakuba a dýňovým pyré

Ingredience (na 4 porce): 250 g očištěné dýně, 20 g nakládaného zázvoru, 1 g chilli, 1 ml dýňového oleje, sakuru na ozdobu, 60 g toustového chleba, 20 g másla, 4 mušle sv. Jakuba, 4 plátky (60 g) lososa, 10 g ředkviček, 20 g minikapusty, sůl a pepř dle chuti, 15 ml olivového oleje, 15 g másla

Toast: Chléb nakrájíme na dlouhé širší obdélníky, opečeme do zlatavé barvy na pánvi, poté pokapeme olivovým olejem, potřeme dýňovým pyré a naskládáme plátky lososa, mušlí sv. Jakuba, ředkvičky, lístky růžičkové kapusty a ozdobíme lístky sakury.

Mušle: Mušle sv. Jakuba osolíme, opepříme a zprudka opečeme na olivovém oleji, tak aby zůstala uvnitř syrová, poté nakrájíme na plátky a servírujeme.

Losos: Lososa nakrájíme na slabé plátky, které lehce osolíme a servírujeme na toastu.

Kapusta: Lísty kapusty spaříme ve vroucí osolené vodě, poté ihned vložíme do studené vody s ledem.

Ředkvička: Ředkvičky nakrájíme na velmi slabé plátky, které zhruba na minutu vložíme do studené vody, abychom z nich dostali pálivou chuť. Poté osušíme a servírujeme.

Dýňové pyré: Dýni oloupeme a nakrájíme. Máslo rozpustíme a přidáme nakrájenou dýni, orestujeme a když dýně začne chytat zlatavou barvu, přidáme nakládaný zázvor, nasekané chilli a zalijeme vodou, osolíme, opepříme a necháme vařit do měkka. Poté dýni důkladně rozmixujeme do hladkého pyré a podle potřeby ještě dochuťme solí nebo pepřem. Pyré servírujeme k pokrmu vlažné a ozdobené pár kapkami dýňového oleje a lístky sakury.

Patrik Havlíček, šéfkuchař

V jeho menu se odráží chuť experimentovat a zkoušet nové formy. Sbíral cenné zkušenosti ve světové špičkové gastronomii. Působil v Dubaji i v Londýně, spolupracoval s michelinskými kuchaři a oblíbil si fusion styl, tedy prolínání jednotlivých světových kuchyní.

Kontakt: AvantGarde Restaurant & Café, Evropská 2690/17, Praha 6, avantgarderestaurant.cz

AvantGarde Restaurant & Café

Deník E15 připravil pravidelnou gastronomickou rubriku věnovanou moderním trendům vaření ze sezonních surovin v podání vyhlášených českých šéfkuchařů. Každý měsíc se můžete těšit a sami vyzkoušet nové recepty ze dvou surovin, které jsou pro dané období typické, a chutnat proto nejlépe. V dnešním díle to jsou husa a dýně. Příště budou základem pokrmů tvořit kančí maso a kapusta.

foto dne

Foto: reuters

Apel. Papež František v Evropském parlamentu vyzval zástupce Evropské unie, aby věnovali více pozornosti lidským právům, slabším a znevýhodněným a důrazně se postavili důsledkům konzumní kultury. Podle Svatého otce by se unie měla vrátit k etosu svých zakladatelů a překonat obraz Evropy jako unaveného kontinentu, který ztrácí mezinárodní vliv.

vědci zjistili, že...

...tryskové vysoušeče rukou šíří neskonale více bakterií než osušky

Je po použití toalety lepší utřít si umyté ruce běžným papírovým ubrouskem, strčit je pod osušec s teplým vzduchem, anebo je raději svěřit do péče výkonného tryskového vysoušeče?

Odpověď na tyto otázky, tedy alespoň z mikrobiologického hlediska, přesně vyčíslili vědci z univerzity v Leedsu. V okolí až do vzdálenosti dvou metrů od tryskových vysoušečů se vyskytuje až 27násobně více mikrobů než kolem zásobníků papírových ubrousků.

„Po použití elektrických vysoušečů na veřejných toaletách tak nejenom že nevědomky šíříte mikrobiy, které

vám po umytí zbyly na rukou, můžete být ale také zavaleni mikrobiy, které tam zanechali předchozí uživatelé,“ varoval vedoucí výzkumu doktor Mark Wilcox.

K měření lékař využil neškodného laktobacilu, který se na veřejných toaletách běžně nevyskytuje a který tak logicky musel být sfouknut z rukou „infikovaného“ pokusného jedince. Mikrob se ve vzduchu v okolí vysoušečů vyskytoval ve významné koncentraci ještě patnáct sekund po dokončení vysoušení, avšak jeho přítomnost byla zjistitelná i po čtvrt hodině.

Koncentrace bacilů kolem teplovzdušných osušek do-

Foto: profimedia.cz

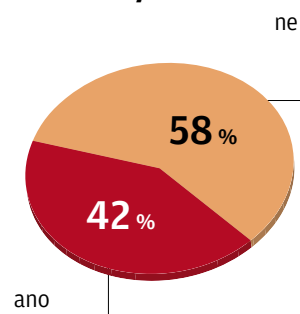
Roznašeč. Proud tryskového vysoušeče rozvíří mikrobiy do širokého okolí

sahovaly naproti tomu pouze 4,5násobných hodnot oproti koncentracím v okolí obyčejného zásobníku s ubrousky. Nejhuře tak z testů zcela jednoznačně vycházejí zmíněné tryskové vysoušeče.

Podle Wilcoxe je pro lékaře důležité, aby zjistili způsob a intenzitu šíření mikrobů – v tom jim může pomoci modelování vývoje epidemii a zároveň identifikace činitelů, které šíření mikrobů podporují. Svůj výzkum Wilcox publikoval v časopise Journal of Hospital Infection a přednesl o něm zprávu na mezinárodní konferenci Healthcare Infection Society uspořádané v Lyonu.

anketa

Roste vaše důvěra v budoucí vývoj české ekonomiky?

ano

otázka na 26. 11.

Změnil se v posledním roce váš příjem?

a) ano, vzrostl | b) ano, klesl
c) ne

hlasujte na E15.cz

tiráž

E15, deník pro ekonomiku a byznys | Vydává Mladá fronta a. s., Mezi Vodami 1952/9, 143 00 Praha 4 Internet www.e15.cz | **Ředitel divize Euro E15** Tomáš Skřivánek | **Šéfredaktorka** Tereza Zavadilová | **Zástupci šéfredaktorky** Martin Čaban a Stanislav Šulc | **Šéfkomentátorka** Jana Havligerová | **Vedoucí vydání** Kateřina Baumgartnerová a Jiří Kubec | **Šéfredaktor E15.cz** Jiří Holuša | **Redakce** Martina Prošická, sekretariát | redakce@mef.cz, tel.: 225 276 461 | **Generální ředitel vydavatelství** David Hurta | **Inzerce** David Korn, obchodní ředitel | korn@mef.cz, | **Distribuce a výroba** Soňa Štarhová, ředitelka | starhova@mef.cz, | **Marketing** Hana Holková, ředitelka | holkova@mef.cz, | **Kontakt na zaměstnance** prijeni@mef.cz | **Číslo registrace deníku E15** - MK ČR E 17948, ISSN 1803-4543 | **deník E15** vychází od listopadu 2007 každý pracovní den | Přetisk a jakékoli šíření povoleno pouze se souhlasem vydavatele. Nevyžádané příspěvky se nevracejí | **Tisk** EUROPRINT a. s. | **Předplatně** Postservis, predplatne.mf@cpost.cz, 800 300 302 | Tištěný a prodáván nákladově ABC, člen IF ABC